

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/73/2012
Identifikačné číslo spisu:	8011200156
Dátum vydania rozhodnutia:	23.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8011200156.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: N. U., K. XX, Y. W., zast. JUDr. Ondrejom Krempaským, advokátom, so sídlom Račianska 66, Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Mierová 23, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Colného riaditeľstva SR č. 25906/2009 zo dňa 13. januára 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/29/2011 - 53 zo dňa 21. septembra 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/29/2011 - 53 zo dňa 21. septembra 2012, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného, Colného riaditeľstva SR č. 25906/2009 zo dňa 13. januára 2011, potvrdzujúceho prvostupňové rozhodnutie Colného úradu Prešov č. 15162/2009 - 6292 zo dňa 20. marca 2009, ktorým rozhodol o prepadnutí tovaru v prospech štátu. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že tovar - spotrebiteľské balenie liehu (ďalej v texte rozsudku len „SBL“) žalobca nadobudol od osoby W. T. - NOBA - SMOKER, Kasárenská 345, 911 05 Trenčín, IČO: 32 286 066, ktorá je držiteľom Povolenia na predaj liehu ev. č. 667130600036 zo dňa 28. septembra 2006, pričom výrobcom predmetných SBL je podľa etikiet právnická osoba OBELIS spol. s r.o. Zlín, Česká republika. Vydaniu rozhodnutí colných orgánov predchádzalo vydanie rozhodnutia Colného úradu Prešov zo dňa 18. augusta 2008 zn. 51017/2007-6292 o zabezpečení tovaru - 9 ks SBL, Slivka jemná 40%, z dôvodu dôvodného podozrenia, že tento tovar súvisí s porušovaním daňových predpisov a jeho zabezpečenie je potrebné na preukázanie skutočností pri správe dane, v predmetnom prípade správe spotrebnej dane z liehu.

Dôvodil, že aj keď žalobca na preukázanie pôvodu a spôsobu nadobudnutia SBL predložil dva účtovné doklady - paragóny z príručnej registračnej pokladnice DKP: 6451020431973003 vydané predajcom - W. T., NOBA-SMOKER, Trenčín, správny orgán rozsiahlym dokazovaním popísaným v rozhodnutí tento dôkaz spochybnil, pretože dospel k záveru, že pokladničné doklady neboli vystavené platiteľom dane, a teda zdaniteľné plnenie nebolo uskutočnené spoločnosťou uvedenou ako dodávateľ, a to W. T., NOBA-SMOKER, Trenčín, a teda nebolo preukázané v súlade so zákonom č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z. (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 105/2004 Z. z."), a preto predmetné pokladničné doklady predložené žalobcom nemožno považovať za právne relevantný dôkaz.

Ďalej krajský súd konštatoval, že pri preverovaní predložených dokladov z registračnej pokladnice DKP: 6451020431973003 vydané predajcom W. T., NOBA-SMOKER, Trenčín zo dňa 25. júna 2007 dožiadaný Colný úrad Žilina zistil, že uvedené pokladničné doklady nevystavil daňový subjekt W. T., pretože tento daňový subjekt odberateľa s obchodným menom N. U., K. XX, Y. W., nikdy nemal a ani ho nemá vo svojej evidencii povolení na predaj SBL. Z Oznámenia Daňového úradu Dubnica nad Váhom zo dňa 9. marca 2007 Colnému úradu Prešov vyplýva, že pod uvedeným číslom DPK nie je na Daňovom úrade Dubnica nad Váhou registrovaná žiadna elektronická registračná pokladnica. Podľa vyjadrenia pracovníčky Daňového riaditeľstva SR, Trenčín preverovaním registrácií bolo zistené, že zaevidované číslo pokladnice, ktoré by začínalo na 645, daňový subjekt W. T. nemá vo svojom vlastníctve. Žiadne iné doklady okrem dvoch pokladničných paragónov zo dňa 25. júna 2007 žalobca správcovi dane nepredložil. Na základe uvedeného správca dane konštatoval, že obidva pokladničné doklady predložené žalobcom nemohli byť vystavené daňovým subjektom W. T. - NOBA-SMOKER, Trenčín.

Mal za to, že tvrdenie žalobcu, že lieh je riadne označený kontrolnými známkami, má ho zaevidovaný, za lieh riadne zaplatil, ako aj to, že kontrolné známky umožňujú skontrolovať pohyb liehu od jeho začiatku, na základe čoho žiadal právny zástupca žalobcu preverenie colným úradom pohybu tohto liehu, a aké úkony robil colný úrad okrem vyžiadania výpovede samotného predávajúceho, resp. aký iný dôkaz okrem tvrdenia daňového subjektu W. T., NOBA - SMOKER vykonal, nevyvracia tvrdenia a k nim priložené listinné dôkazy žalobcu. Aj keď žalobca poukázal na účelové konanie colného úradu a uvedené svedecké výpovede uvádzané v rozhodnutí colných orgánov označil za neoverené tvrdenia týchto vypočutých osôb, žiadne dôkazy, ktoré by jednoznačne vyvrátili tvrdenia správneho orgánu nepredložil. Krajský súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že v predmetnom konaní nebol dostatočne zistený skutkový stav a že došlo k porušeniu § 2 ods. 1 až 3, § 29 ods. 2 a 8 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 511/1992 Zb."), ako aj čl. 2 Ústavy Slovenskej republiky v tom zmysle, že konanie bolo účelové a založené len na vyjadrení daňového subjektu W. T. a jeho povereného zástupcu Z. T. U., ako aj deklarantky Z. X. R., ktorých vypočutia sa nemohol zúčastniť, pretože nebol o nich upovedomený. O každom jednotlivom úkone bol žalobca upovedomený, o čom svedčia doručenky nachádzajúce sa v spise.

T. žalobcu v tom zmysle, že tovar prevzal na základe internetového oznámenia od osôb, ktoré predtým nevidel, nepozná a presne uvedené okolnosti ohľadom podnikateľskej činnosti si preveroval iba cez internetovú stránku, a teda postupoval bez toho, aby si preveril obchodného partnera uvedeného ako predajcu pod menom W. T., NOBA-SMOKER, síce predložil colnému úradu pokladničné doklady, ktoré v dobrej viere považoval sám žalobca za dôveryhodné a vystavené v zmysle platných právnych predpisov, avšak v skutočnosti išlo o falošné doklady, ktoré mu vystavila osoba, ktorá vystupovala pod menom W. T., správne orgány nepresvedčili o pravdivosti predložených dokladov. Záver, že nebolo možné predmetné pokladničné doklady predložené žalobcom vziať ako hodnoverné doklady, nevyvodil colný úrad len zo samotného výsluchu povereného zástupcu daňového subjektu Z. T. U., resp. výsluchu daňového subjektu W. T., ale na základe rozsiahleho vykonaného dokazovania, na ktoré súd poukázal.

Krajský súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že v rozhodnutí o zabezpečení spotrebiteľských balení liehu colný úrad jasne a zrozumiteľne neformuloval dôvod zabezpečenia tovaru a pochybnosti, ktoré viedli k zabezpečeniu tovaru, ktoré bol žalobca povinný odstrániť, tento odstránil. V rozhodnutí zo dňa 18. augusta 2007 pod sp. zn. 51017/2007-6297 o zabezpečení tovaru, ktorým colný úrad žalobcovi zabezpečil tovar, SBL 9 kusov Slivka jemná 40 % podľa § 14a ods. 1 zák. č. 511/1992 Zb. zabezpečuje

presne špecifikované SBL, nakoľko má dôvodné podozrenie, že tovar súvisí s porušením daňových predpisov, jeho zabezpečenie je potrebné na preukázanie skutočnosti pri správe dane, v predmetnom prípade spotrebnej dane z liehu. Z obsahu citovaného ustanovenia § 14a ods. 1 zák. č. 511/1992 Zb., z ktorého vyplýva, že toto opatrenie sa využíva najmä vtedy, ak chýba riadne preukázanie spôsobu nadobudnutia tovaru, alebo vecí, ich množstva, ceny, kvality alebo riadneho usporiadania finančných povinností v súvislosti s ich dovozom alebo nákupom. Rozhodnutie o zabezpečení SBL je potrebné posudzovať v spojení s ďalšími výzvami colného úradu, konkrétne zo dňa 2. júna 2008, 20. júla 2008 a 15. augusta 2008, v ktorých colný úrad jasne formuloval, že úlohou žalobcu je v tam určených lehotách odstrániť pochybnosti súvisiace s predloženými pokladničnými dokladmi zo dňa 25. júna 2007, t.j. jediným dôkazom a dokladom predloženým žalobcom na preukázanie pôvodu a spôsobu nadobudnutia tovaru. Žalobca podľa názoru súdu vedel, čo bolo dôvodom zabezpečenia tovaru, aj aké pochybnosti a v akej lehote bol povinný v zmysle výziev colného úradu odstrániť.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil krajský súd poukazom na § 250k ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) vychádzajúc zo skutočnosti, že žalobca v konaní nemal úspech a žalovaný zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti predmetnému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom sa domáhal jeho zmeny tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie colného úradu a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň sa domáhal priznania náhrady trov konania.

Uviedol, že v priebehu konania došlo k posunu v predmete dokazovania, pretože colným úradom sa zdanlivo dokazovalo nepreukázanie pôvodu a spôsobu nadobudnutia liehu a tým v logickej súvislosti daňového úniku na spotrebnej dani z liehu, ale dokázalo sa porušenie zákona o dani z príjmov, zákona o DPH, zákona o účtovníctve a s tým súvisiaci daňový únik na dani z príjmu a DPH. Žalovaný svojou činnosťou a dokazovaním vo veci nepreukázal, že predajom a ďalšími nákupmi 9 ks SBL došlo k porušeniu zák. č. 105/2004 Z. z., nepreukázal nelegálnu výrobu liehu, ani to, že spotrebná daň z liehu nebola odvedená. Žalovaný ako aj krajský súd dospel k nesprávnym skutkovým záverom ohľadne nadobudnutia liehu v súlade so zák. č. 105/2004 Z. z.

Preukázanie pôvodu a spôsobu nadobudnutia liehu je potrebné vnímať v tom kontexte, či bol lieh vyrobený legálne a či bola z neho odvedená daň. Legálnosť výroby liehu potvrdzujú kontrolné známky umiestnené na SBL. Kontrolná známka má povahu prísne zúčtovanej ceniny, musí spĺňať obsahové náležitosti podľa § 10 ods. 4 zák. č. 105/2004 Z. z., možno ju nalepiť iba v daňovom sklade, u daňového splnomocnenca či dovozcu SBL. Ničím nebol podložený názor krajského súdu, že SBL boli označené kontrolnými značkami, ktoré unikli spoločnosti OBELIS, s.r.o. Zlín. Ak by aj došlo k odcudzeniu kontrolných značiek, nemožno z tohto automaticky vyvodiť záver, že ukradnutými značkami bolo označených práve tých 9 SBL. Ak paragón nebol vystavený dodávateľom W. T., NOBA-SMOKER, Trenčín, bol vystavený z neexistujúcej pokladnice. Platbu, ktorú dostal ktokoľvek od žalobcu, si nezahrnul do daňového priznania za príslušné zdaňovacie obdobie a neodviedol daň z príjmu. Ak bol paragón falošný, je predpoklad, že dodávateľ tovaru zaplatenú DPH neodviedol a tým spôsobil únik na DPH. Colné orgány zistili podozrenie z daňového úniku na dani z príjmov a DPH, a preto boli povinné postúpiť výsledky preverovania vecne príslušnému daňovému úradu na ďalší postup vrátane vyrubenia dane. Nebolo zistené, že lieh bol nadobudnutý v rozpore so zák. č. 105/2004 Z. z.

Žalobca ďalej spochybnil hodnovernosť a pravdivosť výpovedí W. T., T. U. ako aj Z. R., pretože ide o práve tie subjekty, ktoré mohli mať záujem na zakrývaní nelegálnych aktivít a následne daňových únikov. Uvedené výpovede ešte neznamenajú, že zabezpečený a prepadnutý lieh bol nadobudnutý nelegálne, unikal spotrebnej dani z liehu, a preto bolo potrebné ho vyradiť z daňového voľného obehu prepadnutím v prospech štátu. Žalobca si splnil svoju dôkaznú povinnosť, predložil paragóny z registračnej pokladnice, nedisponoval žiadnymi novými dôkazmi, v priebehu celého konania poukazyval na skutočnosť, že kontrolné známky boli pravé, ako aj fakt, že si nadobudnutie liehu zaúčtoval do účtovníctva a k nelegálnemu nadobudnutiu tovaru a tým úniku na spotrebnej dani nemohlo dôjsť. Dokazovanie viedol colný úrad a obstarával si ďalšie dôkazy, pričom si neobstaral dôkazy, ktoré by vyvracali tvrdenia o legálnom nadobudnutí tovaru v súlade so zák. č. 105/2004 Z. z.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný tak, že navrhol napadnutý rozsudok Krajského súdu

v Prešove potvrdiť. Uviedol, že zákonnosťou SBL resp. spôsobu jeho nadobudnutia sa nerozumie iba postup pri samotnej kúpe SBL, ale vo všeobecnosti akékoľvek nakladanie so SBL žalobcom, jeho dodávateľom, či tretími osobami pred dodaním SBL žalobcovi. Zák. č. 105/2004 Z. z. predpisuje striktný režim nakladania s liehom aj po jeho uvedení do daňového voľného obehu, či už z fiškálnych dôvodov, pre evidenčné účely, na ochranu života a zdravia obyvateľov alebo z dôvodu zachovania transparentnosti s nakladaním s liehom. Colný úrad rozhodol o prepadnutí SBL, keď zistil v podnikateľských priestoroch žalobcu SBL a zároveň žalobca nevedel relevantne preukázať ich pôvod a spôsob nadobudnutia v súlade so zákonom. Bolo na žalobcovi preukázať, že SBL boli nadobudnuté v súlade so zákonom. Poukázal na jednotlivé dôkazné prostriedky, z ktorých vyplynulo, že žalobca v žiadnom prípade nemohol objektívne a relevantne preukázať, že SBL nadobudol od dodávateľa W. T. - NOBA SMOKER.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. októbra 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 14a ods. 1 vety prvej zák. č. 511/1992 Zb., zamestnanec správcu dane môže zabezpečiť tovar a veci nevyhnutne potrebné na preukázanie skutočností pri správe daní; správca dane a daňový subjekt je povinný zabezpečený tovar a veci riadne opatrovať.

Podľa § 14a ods. 3 zák. č. 511/1992 Zb., ak majiteľ alebo držiteľ tovaru alebo veci v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia o ich zabezpečení odstráni pochybnosti, ktoré viedli k zabezpečeniu tovaru alebo veci, správca dane vydá rozhodnutie o zrušení rozhodnutia o zabezpečení tovaru alebo veci. Rozhodnutie je právoplatné dňom jeho vydania; proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Ak majiteľ alebo držiteľ tovaru alebo veci v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia o ich zabezpečení neodstráni pochybnosti, ktoré viedli k zabezpečeniu tovaru a veci, správca dane vydá rozhodnutie o prepadnutí tohto tovaru alebo veci v prospech štátu. Proti rozhodnutiu o prepadnutí tovaru a veci sa možno odvolať.

Predmetom súdneho prieskumu je zákonnosť rozhodnutia č. 25906/2009 zo dňa 13. januára 2011, ktorým právny predchodca žalovaného potvrdil rozhodnutie Colného úradu Prešov č. 15162/2009 - 6292 zo dňa 20. marca 2009, ktorým colný úrad rozhodol o prepadnutí tovaru v prospech štátu - SBL Slivka jemná o objeme 1l, s objemom alkoholu 40 % v počte 9 ks, ktoré boli zabezpečené rozhodnutím Colného úradu Prešov č. 51017/2007-6292 zo dňa 18. augusta 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10. septembra 2007, z dôvodu, že v konaní neboli odstránené pochybnosti, ktoré viedli k zabezpečeniu predmetného tovaru, vzhľadom na skutočnosť, že vlastníkom nebol riadne preukázaný pôvod a spôsob nadobudnutia predmetného tovaru.

Podstatnou otázkou v prejednávanej veci bolo, či žalobca odstránil pochybnosti, ktoré viedli k zabezpečeniu tovaru.

Najvyšší súd sa stotožnil so záverom vysloveným krajským súdom, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, pretože pôvod a spôsob nadobudnutia tovaru nepreukázal. Pokiaľ boli v konaní pred colným

úradom predložené pokladničné doklady zo dňa 25. júna 2007, ktoré mala vystaviť spoločnosť W. T. NOBA-SMOKER, tieto nemožno považovať za preukázateľné, nakoľko ich obsah priamo nedokazuje skutočnosť, čo vyplýva z dokazovania vykonaného colnými orgánmi (§ 32 ods. 1 písm. a/ zák. č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov).

Z vykonaného dokazovania najmä vyplýva, že:

doklady zo dňa 25. júna 2007 boli vystavené z pokladnice, ktorej DKP nie je registrované na žiadnom daňovom úrade (nielen u miestne príslušného správcu dane), čo vyplýva z odpovede Daňového riaditeľstva SR č. I/231/56339/2009 zo dňa 1. júna 2009, daňový subjekt W. T. NOBA-SMOKER odberateľa s obchodným menom N. U., K. XX, Y. W., nikdy nemal v evidencii povolení na predaj SBL, pokladničné doklady predložené žalobcom nezodpovedajú formou ani náležitosťami dokladom používaným pokladnicami daňového subjektu W. T., NOBA-SMOKER (čo vyplynulo z jednotlivých svedeckých výpovedí).

V rámci dokazovania vykonávaného v súlade s § 29 ods. 4 zákona č. 511/1992 Zb. správny orgán právne závery rozhodnutia podložil konkrétnymi dôkazmi, výpoveďami, listinami. Výpovedná hodnota dokladov predložených žalobcom bola spochybnená, preto v konaní neunesol dôkazné bremeno (§ 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb.). Pokiaľ žalobca tvrdil, že tovar nakúpil od fyzickej osoby - podnikateľa: W. T. NOBA-SMOKER, bolo jeho povinnosťou skutočnosť, že tovar dodala osoba uvedená na predložených dokladoch, aj preukázať. Nestačí len preukázanie samotného daňového dokladu ako takého. Dokazovanie zo strany colného úradu slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom.

Pokiaľ žalobca v odvolaní spochybňoval hodnovernosť svedeckých výpovedí, túto námietku najvyšší súd hodnotil ako účelovú obranu, v snahe preniesť následky za neunesenie dôkazného bremena na inú osobu. Argumentácia týkajúca sa pravosti kontrolných známok a legálnosti či nelegálnosti výroby liehu nemá vplyv na záver o tom, že žalobca nepreukázal nadobudnutie prepadnutého tovaru v súlade so zákonom.

Námietky žalobcu uvedené v odvolaní neboli spôsobilé spochybniť závery napadnutého prvostupňového rozsudku, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny a v súlade so zákonom podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil a v podrobnostiach naň odkazuje.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nebol v konaní úspešný a žalovanému v takomto konaní náhrada trov konania neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.